

הצעת חוק המחשבים, התשנ"ד-1994

פרק א' - הגדרות

1. בחוק זה - הגדרות

"מחשב" - מכשיר הפועל באמצעות תוכנה לביצוע עיבוד אריתמטי או לוגי של נתונים, ציודו ההיקפי ומערכות התקשורת המחוברות אליו, לרבות מערכת מחשבים, אך למעט מחשב עזר;

"מחשב עזר" - מחשב אשר סוגל לביצוע פעולות חישוב אריתמטיות בלבד ופעולות הלוואי הכרוכות בביצוע פעולות כאמור;

"תוכנה" - קבוצת הוראות שסוגלה לגרום לתיפקוד של מחשב או לביצוע פעולה על-ידי מחשב, בין שהיא רשומה בכתב או בדרך אחרת ובין שהיא מגולמת, מוטבעת או מסומנת במכשיר או בחפץ באמצעים אלקטרוניים, אלקטרומגנטיים, אלקטרוכימיים, אלקטרואופטיים או באמצעים אחרים, בין שהיא טבועה או אחורה עם המחשב באופן כלשהו ובין שהיא נפרדת ממנו, והכל אם היא מיועדת לשימוש במחשב;

"מידע" - נתונים, סימנים, מושגים או הוראות - למעט תוכנה - המובעים בצורה מתאימה למסירה, לפירוש או לעיבוד על ידי מחשב בלבד, והמאוחסנים במחשב או באמצעי אחסון אחר, ובלבד שהנתונים, הסימנים, המושגים או ההוראות מיועדים לשימוש במחשב;

"פלט" - נתונים, סימנים, מושגים או הוראות, המופקים, בכל דרך שהיא, על ידי מחשב; "חומר מחשב" - תוכנה או מידע.

ד ב ר י ה ס ב ר

מ ב ו א

(ה) התאמת החקיקה הקיימת בתחום דיני האזנת הסתר למציאות המיוחדת בתחום המחשבים.

הצורך בחקיקת חוק מחשבים הוכר על-ידי מדינות רבות, אשר קבעו הוראות מיוחדות לענין זה, וביניהן בריטניה, ארצות הברית (הן במישור הפדרלי והן במישור המדינתי), איטליה, אוסטרליה, גרמניה, שבדיה, צרפת, אוסטרליה, יפן ועוד.

נושא אשר החוק המוצע אינו מטפל בו, הוא זכויות היוצרים לגבי חומר מחשבים. בחינה מקיפה של הסוגיה נמצאת כעת לפני ועדה מיוחדת, העוסקת ברפורמה של דיני זכויות יוצרים.

סעיף 1 להגדרת "מחשב" - מוצע להגדיר את המחשב על פי אופי פעילותו; כן מוצע שהחוק יחול גם על ציודו ההיקפי של המחשב וגם על מערכות תקשורת המחוברות אליו, שכן פגיעה או שיבוש בכל אחר מהם עלול לפגוע בתיפקוד המחשב. ההגדרה כוללת גם את המחשב האישי שכן המחשבים האישיים משמשים, לא אחת, גם למטרות עסקיות, מדעיות ואחרות.

להגדרת "מחשב עזר" - מוצע שהחוק לא יחול על מחשב אשר מסוגל לבצע רק פעולות חישוב אריתמטיות.

הצעת חוק המחשבים, התשנ"ד-1994, המוגשת בזה הנה פרי עבודתו של צוות בין משרדי ובין תחומי שמינה שר המשפטים. הצורך בחקיקת חוק שיאגד בתוכו את מכלול ההיבטים הנוגעים למחשב התעורר מהטעמים האלה:

(א) המקום המרכזי שהמחשב תופס בכל שטחי הפעילות של החברה המודרנית מחייב חקיקה כדי להגן כראוי על האינטרסים המגוונים המקורמים על-ידי המחשב;

(ב) התגברותה של עבריינות המחשבים והקשיים בהתאמת דיני העונשין והנויקין הקיימים לשימוש לרעה במחשבים, מחייבים היערכות חקיקתית מתאימה. הן בדין הפלילי והן בדין האזרחי;

(ג) לאור אופיו המיוחד של המחשב, על החומרה ועל התוכנה הנוגעות לו, מתבקשים גם תיקונים בדיני החיפוש והתפיסה אשר יהלמו אופי מיוחד זה, ויאפשרו לגופי החקירה לבצע תפקידים כראוי;

(ד) קבילות פלט מחשב כראיה, כשהוא רשומה עסקית או מוסדית; נושא זה, של קבילות פלט, הוא בעל חשיבות מרכזית מבחינה מעשית;

פרק ב' - עבירות מחשב

2. העושה ביודעין וללא רשות כדין אחת מאלה, דינו - מאסר שלוש שנים -
הפרעה לתיפקוד
- (1) משבש את פעולתו התקינה של מחשב;
(2) מפריע לעשות שימוש במחשב או בחומר מחשב, או מפריע לגישה כדין אליהם.
3. המשמיד רבר המגלם חומר מחשב, מוחק חומר מחשב או גורם לשינוי בו, ביודעין וללא רשות כדין, דינו - מאסר שלוש שנים.
4. (א) העושה ביודעין אחת מאלה, דינו - מאסר חמש שנים -
(1) מעביר לאחר או מאחסן במחשב מידע כוזב או מפעיל מחשב עם מידע כדי שתוצאת השימוש במידע תהיה מידע כוזב או פלט כוזב;
(2) עושה, מעביר לאחר או מאחסן במחשב, תוכנה, כדי שתוצאת השימוש בה תהיה מידע כוזב או פלט כוזב, או מפעיל מחשב תוך שימוש בתוכנה כאמור.
(ב) "מידע כוזב" ו"פלט כוזב" - מידע או פלט שיש בהם כדי להטעות, בהתחשב במטרות השימוש בהם.
- השמדת חומר מחשב, מחיקתו או שינוי בו
- מידע כוזב או פלט כוזב

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3 ההוראה נועדה להחיל את האיסור של גרימת נזק לרכוש מוחשי, גם על גרימת נזק לרכוש מופשט - דהיינו חומר מחשב, גרימת נזק לחומר מחשב יכול שתיעשה בדרך של השמדה, שינוי או מחיקה.

קיימת חשיבות רבה בהגנה על שלמות חומר מחשב. המדובר בחומר אשר הושקעה ביצירתו ובאיסופו עבודה רבה, ואשר כולל כמויות גדולות של מידע, המשרת מטרות ציבוריות, עסקיות או חברתיות; שינוי או השמדה של חומר מחשב יכולים להיעשות גם ללא השארת עקבות של פעילות פיזית, והקושי לגלות את העבריון מצריק עונש מרתיע; וכן לא מן הנמנע כי העבירה לא תתגלה במועד ביצועה, דבר העלול לגרום נזק נוסף.

סעיף 4 ההוראה נועדה בעיקרה להתמודד עם התופעה החמורה של זיוף, מרמה או גניבה באמצעות מחשב.

מוצע שסעיף העבירה יתייחס הן לפעולות של העברת מידע כוזב, הן לפעולות של אחסונו במחשב, והן לפעולות שכתוצאה מהן מתקבל מידע כוזב או פלט כוזב.

מוצע לקבוע עבירה מיוחדת לעשיית תוכנה, אחסונה במחשב או העברתה לאחר במטרה ליצור מידע כוזב או פלט כוזב.

להגדרת "תוכנה" - מוצעת הגדרה רחבה, הכוללת את כל אמצעי ההבעה של תוכנה.

להגדרת "מידע" - מוצע שההגדרה תכלול רק נתונים בשפת מחשב האגורים במחשב. על מנת שההגנה המיוחדת והמחמירה לפי החוק המוצע, תחול רק על חומר הזמין למחשב.

להגדרת "חומר מחשב" - כיוון שמרבית ההוראות מתייחסות הן למידע והן לתוכנה, מוצע לטבוע מושג המאגד את שני המונחים.

פרק ב' - כללי

הצורך בפרק זה נובע בעיקר מכך שהוראות עונשיות שונות, העשויות להיות רלוונטיות לענין השימוש לרעה במחשב, עניינן הגנה על אינטרסים מוחשיים, כגון הסגת גבול או גניבה, מוצע על כן לקבוע הוראות עונשיות מיוחדות להגנה על אינטרסים מופשטים - חומר מחשב.

כמו כן, לאור האינטרס החברתי להגנה מיוחדת מפני שימוש לרעה במחשב, מוצע לקבוע עבירות מיוחדות לענין זה גם אם קיימים איסורים אשר ניתן למצוא להם אחיזה בהוראות דיני העונשין הקיימות.

סעיף 2 מטרת ההוראה המוצעת היא לתת הגנה לשימוש במחשב, במידע או בתוכנה; זאת מתוך הכרה בחשיבות המיוחדת שתופס המחשב בחיי היום יום.

5. הורשה אדם כדין לעשות שימוש במחשב או בחומר מחשב, אך ביודעין עשה בהם שימוש כשהוא חורג מהמטרה שלמענה ניתנה הרשות, דינו – מאסר ששה חודשים; גרם אגב השימוש נזק של ממש, דינו – מאסר שלוש שנים. שימוש במחשב תוך חריגה מהרשאה
6. החודר ביודעין וללא רשות כדין למחשב, דינו – מאסר שלוש שנים; לענין זה, "חדירה למחשב" – התקשרות או התחברות עם מחשב, אך למעט חדירה למחשב שהיא האזנה לפי חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979¹. חדירה שלא ברשות למחשב
7. העושה מעשה האסור לפי סעיף 6 כדי לעבור עבירה על פי כל דין, למעט על פי חוק זה, דינו – מאסר חמש שנים. חדירה למחשב בנסיבות מחמירות
8. (א) העורך חומר מחשב באופן שמשגלו לגרום נזק או שיבוש לחומר מחשב או למחשב, בלתי מסוימים, והוא עורכו כדי לגרום נזק או שיבוש לחומר מחשב או למחשב, מסוימים או בלתי מסוימים, דינו – מאסר חמש שנים. נגיף-מחשב
- (ב) המעביר לאחר או המחזיר למחשב של אחר חומר מחשב אשר סוגל לגרום נזק או שיבוש כאמור בסעיף קטן (א), וזאת כדי לגרום נזק או שיבוש כאמור, דינו – מאסר שבע שנים.
9. העושה מעשה האסור על פי חוק זה כדי לפגוע במדינת ישראל, בבטחונה, ברכושה, בכלכלתה, או בקשרי התחבורה או התקשורת שלה, דינו – מאסר עשר שנים. מטרה לפגוע במדינה

ד ב ר י ה ס ב ר

- 5 סעיף 5 מוצע לקבוע כי עשיית שימוש במחשב או בחומר מחשב בחריגה מרשות תהווה עבירה. דוגמה לשימוש כאמור הינה הפעולה המכונה גניבת זמן-מחשב.
- 6 סעיף 6 הוראה זו נועדה לטפל בהסגת גבול במחשב בדרך של התקשרות או התחברות עם המחשב. הנושא מצדיק קביעת עבירה מיוחדת לאור הקושי לאתר את העבריינים והפוטנציאל לביצוע עבירות נוספות הטמון בפעולת החדירה למחשב.
- 7 סעיף 7 מוצע להחמיר עם מי שחודר למחשב שלא ברשות כדין, כאשר החדירה מלווה במטרה עבריינית נוספת. במקרה זה לא משמשת החדירה למחשב כמטרה לעצמה, אלא כאמצעי הכנה למטרה עבריינית אחרת, וככזו היא מהווה פעילות עבריינית חמורה יותר.
- 8 סעיף 8 מוצע לאסור שני סוגים של פעילות מוזיקה ולקבוע אותם כעבירות: האחר, המוצע בסעיף קטן (א), יצירתו של חומר המחשב המוזיק – "הנגיף". יצירתו של חומר מסוכן זה, במטרה לגרום בכך נזק לקבוצה מסוימת או בלתי מסוימת של אינטרסים, יש בו פוטנציאל סיכון מיוחד, ולכן מוצע לקבוע זאת כעבירה אשר העונש עליה הוא מאסר חמש שנים.
- 9 סעיף 9 השני, המוצע בסעיף קטן (ב), הפצתו של החומר המוזיק, או החדרתו למחשב של אחר; פעילות זו הופכת את החומר לפעיל, ועל כן הוא מסוכן יותר, מוצע לכן לקבוע שהעונש בשל עבירה זו יהיה שבע שנות מאסר.
- פרק ג' – כללי
- מטרתו של פרק זה היא להגן על האינטרסים השונים של בעלי מחשב והמשתמשים בו.
- דיני הנוזיקין אינם מספקים כיום הגנה ראויה לאינטרסים הנוגעים לשימוש במחשב ובחומר מחשב, לשמירה על זכותו של בעל המידע ועל שלמותו של המידע. הקושי כיום נובע משני גורמים עיקריים: ראשית, דיני הנוזיקין אינם מגינים על אינטרס השימוש במיטלטלין אלא רק על היבט ההחזקה בהם, ולכן הפרעות לשימוש לא ייכללו בגדר הפעולות העולליות. לאור ערכו התפקודי של המחשב יש צורך לקבוע עוולה מיוחדת בנדון. הקושי השני ענינו אופיו המופשט של המידע. העוולות הרכושיות, כמו גזל, אינן מספקות הגנה אלא לנכסים אשר ניתן להחזיק בהם ומכאן שאינן רלבנטיות להגנה על מידע. כך למשל יקשה לבסס עילת תביעה לענין מחיקת מידע שאגור באמצעים אלקטרוניים במחשב הזולת.

¹ ס"ח התשל"ט, עמ' 118.

10. (א) המעשים המנויים להלן הם עוולות על פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש]² - עוולות בניזיקין
- (1) שיבוש, שלא בהסכמה כדין, של מחשב או של חומר מחשב;
 - (2) עיכוב של מחשב או של דבר המגלם חומר מחשב, שימוש באלה או גזילתם, הכל שלא בהסכמה כדין.
- (ב) לענין סעיף זה, "שיבוש" - לרבות -
- (1) שיבוש פעולתו התקינה של מחשב;
 - (2) הפרעה לשימוש במחשב או בחומר מחשב, או לגישה כדין אליהם;
 - (3) מחיקת חומר מחשב או גרימת שינוי בו.
11. בתובענה שהוגשה לפי פרק זה, על הנתבע הראיה כי המעשה שעליו מתלוננים נעשה חובת ההוכחה בהסכמה כדין.
12. לא יונתן פיצוי בתובענה שעילתה בפרק זה, אלא אם כן הוכח, כי הנזק נגרם עקב פיצויים התרשלותו של הנתבע.
13. פרק זה אינו בא לגרוע מזכויות הנפגע לפי פקודת הנזיקין [נוסח חדש], או לפי כל דין שמירת זכויות אחר.

ד ב ר י ה ס ב ר

המירע שנמצא בהם. לענין זה אין המיטלטלין בהם מגולם חומר המחשב, חפץ ככל חפץ אחר; העיקר במיטלטלין אלה הוא המירע הגלום בהם ולא החפץ המכיל אותו.

סעיף 11 מוצע להעביר אל הנתבע את נטל ההוכחה ביחס לקיומה של הסכמה כדין לפגיעה, זאת בדומה לדין הקיים ביחס להסגת גבול ולעיכוב בדיני הנזיקין.

סעיף 12 מוצע לקבוע הוראה מיוחדת לענין סעד הפיצויי בשל נזק, ולקבוע כי לא תהיה חבות לפיצויי אלא אם כן הפגיעה היתה כרוכה באשם; בדרך זו לא יחויב בפיצויי מי שגרם נזק בשגגה.

הסעיף נוקט לשון "התרשלות", מונח הכולל גם מעשים מכוונים מאחר שלפי פקודת הנזיקין התנהגות של התרשלות כוללת גם מעשים המתבצעים בכוונה תחילה.

סעיף 13 ההוראות המוצעות בפרק זה נועדו להוסיף על הזכויות המוקנות היום בדין לנפגע; בסעיף זה מוצע לקבוע זאת מפורשות.

מוצע שלא לקבוע חדירה למחשב כעוולה מיוחדת. אילו נקבעה עוולה כזו משמעותה היתה שגם מירע שאיננו סוד מסחרי או מירע אישי-פרטי, היו זוכים להגנה קניינית כוללת רק משום אמצעי האחסון של המידע; הגנה כזו היא רחבה מדי, ועדיף להתיר נושא זה לתחולתם של הדינים הכלליים כמו דיני סודות מסחר ודיני הגנת הפרטיות.

סעיף 10 מוצע לקבוע עוולות על פי פקודת הנזיקין [נוסח חדש], באותם המעשים שרואים בהם עבירות בפרק א'. קביעה זו מוצעת מאחר שלפי המצב המשפטי הקיים יתקשו דיני הנזיקין לספק הגנה הולמת.

על כן מוצע לקבוע בסעיף קטן (א1) עוולה של שיבוש של מחשב ושל חומר מחשב, מונח הכולל לפי סעיף קטן (ב), גם הפרעה ומחיקה. כן מוצע לקבוע בסעיף קטן (א2) עוולה המגינה על בלעדיות השימוש וההחזקה של מיטלטלין המגלמים את חומר המחשב.

מוצע לקבוע עוולה מיוחדת כדי להבליט כי האינטרס המוגן בעוולה הוא השימוש בחומר המחשב המגולם בחפץ הפיזי, דבר אשר ימנע טענה אפשרית לפיה יש לפצות רק בשל שווים של המיטלטלין גירדא, ולא בשל שווי של

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

פרק ד' – תיקוני חקיקה

זימן א' – דיני ראיות

14. **תיקון פקודת הראיות** [נוסח חדש], התשל"א-1971³, בפרק ב' – (1) **בסימן ה' –**

(א) בכותרת, במקום "רשומות בנקאיות" יבוא "רשומה מוסדית";

(ב) במקום סעיפים 35 ו-36 יבוא:

"הגדרות 35. בפרק זה –

"רשומה מוסדית" – מסמך, לרבות פלט, אשר נערך על ידי מוסד;

"עסק" – לרבות משלח יד;

"רשות ציבורית" – המדינה, וכל אדם אשר מספק שירות לציבור;

"מוסד" – עסק או רשות ציבורית;

"תאגיד בנקאי" – כמשמעותו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1980⁴, ולרבות בנק ישראל;

"בית משפט" – לרבות בית דין;

"הליך משפטי" – הליך בבית משפט או בבית דין שאפשר להביא בו ראיות;

"פלט" – כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ד-1994⁵.

36. **קבילות רשומה מוסדית** רשומה מוסדית שנערכה במהלך ניהולו הרגיל של מוסד תשמש כראיה קבילה להוכחת אמיתות תוכנה בכל הליך משפטי, אם נתקיימו כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

הרישום המבטיחה בריזומניות ואין צורך להוכיח בריזומניות ביחס לרשומה המוגשת כראיה;

(2) הסתברות של אמינות החומר שנרשם ברשומה;

(3) לגבי פלט – דרכי השמירה של נתוני המחשב וסבירותם.

כן מוצע לפשט את הדין לענין העתק צילומי של רשומה מוסדית; עוד מוצע לקבוע שדינו של פלט שהוא רשומה מוסדית, יהיה כדין מקור.

מטרתה של הצעת החוק היא לשחרר את הרשומה המוסדית מהטענה של חוסר קבילות רק לגבי הכללים של עדות שמיעה והראיה הטובה ביותר; סייגים אחרים לקבילות יחולו כמובן גם לגביה.

סעיף 14 תכליתו של התיקון המוצע לפקודת הראיות היא לאפשר קבילותן של רשומות מסוימות, לרבות פלט מחשב, כראיה. התיקון מתייחס לרשומות שנעשות במהלך הרגיל של ניהול עסק או משלח יד או במהלך פעילותן של רשות ציבורית בלבד.

הצעת החוק מרחיבה את הוראות הדין הקיים, שחל היום רק לגבי רשומות של תאגיד בנקאי, תוך פישוט התנאים הדרושים לקבילות ראייה מסוג זה.

מוצע שדי יהיה להוכחת אלה:

(1) הרולריות של רישום בריזומני, הנדרשת כדי להבטיח אמינות. בהתאם להצעה די להוכיח את שיטת

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

⁴ ס"ח התשמ"א, עמ' 232.

⁵ ס"ח התשנ"ד, עמ' ...;

(1) הרשומה היא מסוג הרשומות, אשר במהלך ניהולו הרגיל של המוסד, נהוג לערוך אותן בסמוך להתרחשות האירוע נשוא הרשימה;

(2) דרך עריכת הרשומות מאתו סוג במוסד, יש בה כדי להעיד על אמיתותן;

(3) היתה הרשומה פלט – הוכח, בנוסף, כי המוסד נהוג לנקוט אמצעי הגנה סבירים מפני חדירות למחשב ומפני שיבוש בעבודתו.

(ג) סעיף 37 – יימחק;

(ד) בסעיף 38, במקום "שהבנק", יבוא "שתאגיד בנקאי", במקום "ספר בנקאי שתוכנו" יבוא "רשומה מוסדית של תאגיד בנקאי שתוכנה" ובמקום "בספר" יבוא "ברשומה המוסדית";

(ה) בסעיף 39 –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "שבספר בנקאי" יבוא "שברשומה מוסדית של תאגיד בנקאי";

(2) בסעיף קטן (ב), במקום "הבנק" יבוא "התאגיד הבנקאי" ובמקום "לבנק" יבוא "לתאגיד הבנקאי";

(ו) אחרי סעיף 39 יבוא:

39א. היה הפלט חיווי דיעה בענין שבמדע, מחקר, אמנות, ידיעה מקצועית או ענין שברפואה, לא יהיה הפלט קביל כראיה, אלא אם כן הוגש בהתאם להוראות כל דין הקובע את אופן הגשתה של עדות בענינים אלה.

39ב. הוראות סימן זה לא יהיה בהן כדי להכשיר ראייה שאינה קבילה מחמת טעם אחר, שאיננו הכלל האוסר עדות שמיעה או הכלל האוסר המצאת העתקה של מסמך, ולא יהיה בו כדי לפסול או להגביל הגשת ראייה שהיא כשרה לפי הכללים האמורים או לפי כל דין אחר.

(2) בסימן ו' –

(א) אחרי סעיף 41 יבוא:

41א. ניתן להוכיח תוכנה של רשומה מוסדית על ידי העתק רשומה מוסדית של הרשומה.

41ב. פלט שהוא רשומה מוסדית לא ייחשב כהעתק המסמך הטובה כלל הראיה שעל בסיסו הופק, אלא כמקור.

(ב) בסעיף 42, במקום "סעיף 41", יבוא "סימן זה" ובמקום "הסעיף האמור" יבוא "סימן זה".

סימן ב' – דיני האזנת סתר

תיקון חוק
האזנת סתר

15. בסעיף 1 לחוק האזנת סתר, התשל"ט-1979 –

(1) במקום ההגדרות "האזנה", "האזנת סתר" ו"שיחה" יבוא:

"האזנה" – האזנה לשיחת הזולת, קליטתה או העתקתה והכל באמצעות מכשיר;

"האזנת סתר" – האזנה ללא הסכמת אף אחד מבעלי השיחה;

"שיחה" – בדיבור או בהעברת מסר בזק, לרבות בטלפון, ברדיו-טלפון, ברדיו-טלפון נייד,

במכשיר קשר אלחוטי, בפקסימיליה, בטלקס, בטלפרינטר, בתקשורת בין מחשבים או

באמצעי בזק אחר.

(2) בסופו יבוא:

"מחשב" – כהגדרתו בחוק המחשבים, התשנ"ד-1994;

"בעל שיחה" – המדבר או מי שהשיחה היתה מיוערת אליו, או המעביר או המקבל מסר

בזק, למעט נותן שירותי בזק כדין;

"בעל רשיון", "בזק", "מסר בזק", "קו בזק", "מיתקן בזק" ו"שירות בזק" – כמשמעותם בחוק

הבזק, התשמ"ב-1982⁶, או על פיו.

סימן ג': דיני חיפוש ותפיסה

16. בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969⁷ –

(1) בסעיף 1 –

(א) בהגדרת "חפץ", במקום "או בעל חיים" יבוא "בעל חיים או חומר מחשב";

(ב) אחרי הגדרת "חפץ" יבוא:

"מחשב", "חומר מחשב" ו"פלט" – כהגדרתם בחוק המחשבים, התשנ"ד-1994.

תיקון פקודת
סדר הדין
הפלילי (מעצר
וחיפוש)

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצעת, אם כן, הרחבה מתאימה של ההגדרות בחוק
האזנת סתר, כך שיכללו דרכי תקשורת חדישות, כגון
תקשורת מחשבים.

16 סעיף הוראות החיפוש שבפקודת סדר הדין הפלילי
(מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשל"ט-1979,
אינן כוללות הוראות לחיפוש בחומר מחשב ומוצעת לתקן.

מוצע שהגדרת "חפץ" תכלול גם חומר מחשב. תיקון זה
יאפשר גם חיפוש מידע או תוכנה המצויים במחשב או
השייכים לו.

לסעיף 13א המוצע:

מוצע שסמכות חרירה למחשב תיעשה על-פי הכללים
החולשים על ביצוע חיפוש. יש מקום להבחין בין התקשורת
או התחברות עם מחשב, דבר שהוגדר כחרירה למחשב, לבין
התחברות או התקשורת לקווי התקשורת של המחשב, דבר
שהוגדר כהאזנה בחוק האזנת סתר. הבחנה זו נדרשת לאור
ההגדרה הרחבה של מחשב הכוללת גם את מערכות
התקשורת של המחשב.

15 סעיף מידע רב מוזרם במערכות תקשורת בין
מחשבים; קליטתו בסתר מהווה למעשה
מקרה מיוחד של האזנת סתר. ראוי לכן כי הכללים הנהוגים
בנין האזנת סתר יחולו גם על קליטה של מידע כאמור.

ההצעה מבחינה בין חרירה למחשב מסוים, המהווה
פלישה לתחום פרטיותו של המשתמש במחשב, וכמוה
ככניסה לחצריו, לבין האזנה לדרכי תקשורת בין מחשבים.
הכללים שיחולו במקרה הראשון הם הכללים האוסרים
הסגת גבול; היתרים לחרירה כזו מטעמי חקירה יינתנו לפי
דיני החיפוש. מוצע שהאזנה, כאמור במקרה השני, לא
תיבדל מכל האזנת סתר אחרת. כן מוצע שהכללים
המתירים האזנת סתר על פי חוק האזנת סתר, התשל"ט-
1979, יחולו גם על קליטת המידע המוזרם במערכות
תקשורת בין מחשבים.

⁶ ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

"חדירה למחשב 31א. (א) חדירה למחשב, וכן הפקת פלט תוך חדירה כאמור, יראו אותם כחיפוש; וייעשו על-ידי בעל תפקיד המיומן לביצוע פעולות כאמור; לענין זה, "חדירה למחשב" - התקשרות או התחברות עם מחשב, אך למעט חדירה למחשב שהיא "האזנה" לפי חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979.

(ב) הוראות חוק האזנת סתר, התשל"ט-1979, לא יחולו על מה שנקלט מתקשורת בין מחשבים אגב חיפוש לפי סעיף זה."

(3) בסעיף 32 -

(א) סעיף קטן (ב) יסומן (ג), ובו, במקום המלים "סעיף קטן (א)" יבוא "סעיף זה";

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) על אף האמור בפרק זה, לא ייתפס מחשב או דבר המגלם חומר מחשב, אם הוא משמש מוסד כהגדרתו בסעיף 35 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, אלא על-פי צו של בית המשפט; תוקפו של צו שניתן שלא במעמד המחזיק במחשב או בדבר המגלם חומר מחשב, לא יעלה על 48 שעות; בית המשפט שנתן את הצו רשאי להאריכו לאחר שניתנה למחזיק הזדמנות להשמיע טענותיו; לענין זה לא יובאו שבתות ומועדים במנין השעות."

פרק ה' - הוראות שונות

17. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לתקנת תקנות לביצועו.

18. תחילתו של חוק זה כעבור שלושה חודשים מיום פרסומו. תחילה

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 32(ג) המוצע:

מוצע להקנות הגנה מיוחדת מפני תפיסה לגבי מחשב או חומר מחשב, אשר משרת עסק או רשות ציבורית, זאת כדי למנוע שיבושים בפעולת העסק או הגוף הציבורי; תפיסה של מחשב או חומר מחשב כאמור תיעשה רק בפיקוח שיפוטי ולתקופה מוגבלת.

מוצע לאפשר, במהלך חיפוש, הפקתו של פלט כתחליף להעתקת חומר.

במחשבים בעלי מערכות תקשורת תיתכן קליטה של חומר חדש המתקבל במחשב בזמן החיפוש. אף שיש בזה מרכיב התנהגותי של האזנת סתר, מוצע להבהיר שחומר שנקלט כאמור, תוך ביצוע צו חיפוש, אינו כפוף להוראות חוק האזנת סתר, המחייב קבלת צו מיוחד כדי לבצע את האזנת הסתר.